

Czwartek, 12 marca 2015 r.

P8_TA(2015)0080

Sytuacja w Wenezueli

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli (2015/2582(RSP))

(2016/C 316/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji w Wenezueli, w szczególności rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽¹⁾ i rezolucję z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie prześladowań demokratycznej opozycji w Wenezueli ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie pewności prawa w odniesieniu do inwestycji europejskich poza Unią Europejską ⁽³⁾,
 - uwzględniając oświadczenia prasowe rzecznika wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa/wiceprzewodniczącej Komisji Federiki Mogherini z dnia 23 lutego 2015 r. w sprawie aresztowania burmistrza Caracas Antonia Ledezmy oraz w sprawie sytuacji w Wenezueli,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika sekretarza generalnego ONZ z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli,
 - uwzględniając oświadczenie sekretarza generalnego Unii Narodów Południowoamerykańskich i byłego prezydenta Kolumbii Ernesta Sampera z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli oraz śmierci czternastoletniego ucznia Kluiverta Roi,
 - uwzględniając oświadczenie Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka (IACHR) z dnia 24 lutego 2015 r.,
 - uwzględniając opinię grupy roboczej ds. arbitralnych zatrzymań Komisji Praw Człowieka Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych z dnia 26 sierpnia 2014 r.,
 - uwzględniając oświadczenie wysokiego komisarza ONZ ds. praw człowieka z dnia 20 października 2014 r. w sprawie zatrzymania manifestantów i polityków w Wenezueli,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, którego Wenezuela jest stroną,
 - uwzględniając sprawozdanie Amnesty International 2014/2015 z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowane „Sytuacja praw człowieka na świecie” oraz sprawozdanie Human Rights Watch z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie Wenezueli, zatytułowane „Nowe uprawnienia dla wojska służące tłumieniu protestów”,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 19 lutego 2015 r. Antonio Ledezma, dwukrotnie demokratycznie wybrany na burmistrza dystryktu metropolitalnego Caracas i należący do przywódców opozycji, został arbitralnie zatrzymany przez silnie uzbrojonych funkcjonariuszy boliwariańskich służb wywiadu (SEBIN), którzy nie przedstawili nakazu aresztowania ani jakichkolwiek dowodów, że zatrzymany popełnił przestępstwo; mając na uwadze, że po zatrzymaniu Antonio Ledezma został oskarżony o udział w spisku i związku przestępczym, przestępstwa karane w Wenezueli wieloletnimi wyrokami więzienia, oraz osadzony w więzieniu wojskowym Ramo Verde,
- B. mając na uwadze, że przetrzymywanie cywilów w areszcie w więzieniach wojskowych jest niezgodne z normami międzynarodowymi; mając na uwadze, że Wenezuela ma obowiązek zagwarantować ochronę życia, humanitarne traktowanie i bezpieczeństwo wszystkich osób pozbawionych wolności oraz zapewnić warunki przetrzymywania zgodne z obowiązującymi normami międzynarodowymi;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0106.

⁽³⁾ Dz.U. C 258 E z 7.9.2013, s. 84.

Czwartek, 12 marca 2015 r.

- C. mając na uwadze, że prezydent Nicolás Maduro ogłosił w państwowym radiu i telewizji, iż udaremniono rzekomy plan destabilizacji jego rządu w wyniku zamachu stanu, w którym mieli brać udział przywódcy Koalicji Jedności Demokratycznej, deputowani Zgromadzenia Narodowego María Corina Machado i Julio Borges, a także burmistrz Caracas Antonio Ledezma; mając na uwadze, że wspomniani przywódcy opozycji mieli również jakoby związek z planem zabójstwa lidera opozycji Leopolda Lópeza, przetrzymywanego od ponad roku w więzieniu wojskowym; mając na uwadze, że od czasu zatrzymania wobec Leopolda Lópeza dopuszczono się tortur fizycznych i psychicznych oraz że jest on przetrzymywany w izolacji;
- D. mając na uwadze, że prezydent Nicolás Maduro informował również o dziwnych rzekomych spiskach zawiązywanych za granicą, planach destabilizacji i próbach zabójstwa, o których niejednokrotnie wspominały krajowe organy administracji;
- E. mając na uwadze, że w przeszłości przywódcy opozycji demokratycznej byli wielokrotnie i bezpodstawnie oskarżani o udział w rzekomych planach destabilizacji i zamachów stanu; mając na uwadze, że nasiliło się zastraszanie i złe traktowanie więzionych liderów opozycji i studentów, którzy brali udział w protestach w 2014 r.; mając na uwadze, że Leopoldo López, Daniel Ceballos i inni politycy opozycji są nadal arbitralnie przetrzymywani, María Corina Machado została w sposób bezprawny i arbitralny odwołana z funkcji i wykluczona z parlamentu Wenezueli, a rząd Wenezueli grozi pozbawieniem immunitetu deputowanego Julio Borgesa;
- F. mając na uwadze, że jeśli wobec osoby, której postawiono zarzuty popełnienia przestępstwa, zastosowano areszt tymczasowy bez właściwego uzasadnienia, to można uznać, iż złamano zasadę domniemania niewinności, ponieważ w takim przypadku zatrzymanie staje się środkiem karnym, a nie środkiem ostrożności;
- G. mając na uwadze, że według doniesień organizacji lokalnych i międzynarodowych w rok po pokojowych demonstracjach ponad 1 700 protestujących oczekuje na proces, ponad 69 jest nadal więzionych, a mordercy, którzy zabili w czasie protestów co najmniej 40 osób, nadal nie odpowiedzieli za swoje czyny; mając na uwadze, że policja, gwardia narodowa oraz brutalne i niekontrolowane prorzadowe oddziały zbrojne używały wobec protestujących niewspółmiernej siły i systematycznie stosowały przemoc;
- H. mając na uwadze, że demokratyczne państwo nie może traktować przywódców opozycji politycznej jak przestępców, musi natomiast gwarantować udział wszystkich grup społecznych w życiu politycznym kraju, a także poszanowanie praw człowieka osób deklarujących przynależność do opozycji, zgodnie z oświadczeniem organizacji z dnia 24 lutego 2015 r.;
- I. mając na uwadze, że sędziowie sądu najwyższego otwarcie odrzucili zasadę podziału władzy, publicznie zobowiązali się do udziału w realizacji programu politycznego rządu oraz wielokrotnie orzekali na korzyść rządu, sankcjonując jego lekceważące podejście do praw człowieka; mając na uwadze, że w grudniu 2014 r. prorzadowa większość w Zgromadzeniu Narodowym zwykłą większością głosów mianowała 12 nowych sędziów sądu najwyższego, kiedy nie udało się osiągnąć większości dwóch trzecich, do czego konieczne byłoby osiągnięcie kompromisu z opozycją;
- J. mając na uwadze, że w uchwale ministerstwa obrony nr 8610 zezwolono wojsku na użycie broni palnej do kontrolowania „zgromadzeń publicznych i demonstracji pokojowych”; mając na uwadze, że zgodnie z art. 68 konstytucji Wenezueli użycie broni palnej i substancji toksycznych do kontroli demonstracji pokojowych jest zakazane; mając na uwadze, że zgodnie z normami międzynarodowymi należy ograniczać wykorzystanie sił zbrojnych w operacjach bezpieczeństwa publicznego;
- K. mając na uwadze, że w dniu 24 lutego 2015 r. w czasie demonstracji przeciwko niedoborom żywności i leków w San Cristóbal w stanie Táchira został zastrzelony czternastoletni uczeń Kluivert Roa, stając się pierwszą ofiarą od czasu wprowadzenia użycia broni palnej do tłumienia protestów; mając na uwadze, że w dniu 25 lutego 2015 r. prokuratura generalna wydała oświadczenie, że o umyślne zabójstwo i inne przestępstwa oskarżono funkcjonariusza policji;
- L. mając na uwadze, że wolność słowa i prawo do udziału w pokojowych demonstracjach to podstawa demokracji; mając na uwadze, że równość i sprawiedliwość dla wszystkich są niemożliwe, jeśli nie są przestrzegane podstawowe wolności i prawa wszystkich obywateli; mając na uwadze, że liczne doniesienia potwierdzają coraz ostrzejszą cenzurę mediów i ich zastraszanie;

Czwartek, 12 marca 2015 r.

- M. mając na uwadze, że Wenezuela posiada największe zasoby energetyczne spośród krajów Ameryki Łacińskiej; mając na uwadze, że ludność Wenezueli cierpi z powodu poważnego niedoboru podstawowych towarów oraz że ceny żywności wzrosły dwukrotnie i wprowadzono bardziej rygorystyczne racjonowanie żywności; mając na uwadze, że niepowodzenie państwa w utrzymywaniu prawa i porządku oraz rosnąca polaryzacja polityczna uczyniły z Wenezueli jeden z najbardziej ogarniętych przemocą krajów na świecie;
- N. mając na uwadze, że tylko poszanowanie podstawowych praw i wolności oraz konstruktywny dialog prowadzony w duchu szacunku i tolerancji mogą pomóc temu krajowi wyjść z obecnego poważnego kryzysu i przezwyciężyć przeszłe trudności;
- O. mając na uwadze, że rozpoczęto negocjacje (zwane „Mesa de Diálogo”) między rządem a opozycją, lecz niestety zostały one przerwane, nie doprowadziwszy do pomyślnego zakończenia;
- P. mając na uwadze, że art. 207 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, iż europejskie inwestycje w państwach trzecich są podstawowym elementem wspólnej polityki handlowej UE, dlatego nieodłącznie wiążą się z jej polityką zewnętrzną, a zgodnie z Traktatem z Lizbony bezpośrednie inwestycje zagraniczne stanowią wyłączną kompetencję UE, co zapisano w art. 3 ust. 1 lit. e) oraz w art. 206 i 207 TFUE;
- Q. mając na uwadze, że rząd Wenezueli ma szczególny obowiązek przestrzegania zasad praworządności i prawa międzynarodowego, gdyż w dniu 16 października 2014 r. kraj ten został wybrany na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ;
- ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją w Wenezueli i potępia użycie przemocy wobec protestujących; wzywa władze Wenezueli do natychmiastowego uwolnienia Antonia Ledezmy, Leopolda Lópeza, Daniela Ceballosa i wszystkich uczestników pokojowych demonstracji, studentów i liderów opozycji arbitralnie przetrzymywanych za wykonywanie prawa do wolności słowa i przynależnych im praw podstawowych, zgodnie z żądaniami różnych organów ONZ i organizacji międzynarodowych; wzywa władze Wenezueli do wycofania bezpodstawnych oskarżeń wobec tych osób;
 - wzywa władze Wenezueli, by zagwarantowały, że Antonio Ledezma, Leopoldo López, Daniel Ceballos i pozostali więźniowie polityczni otrzymają wszelką pomoc medyczną, jakiej mogą potrzebować, oraz natychmiastowy, regularny i zapewniający prywatność dostęp do rodzin oraz do wybranych przez nich adwokatów; jest głęboko zaniepokojony z powodu pogorszenia się warunków przetrzymywania więźniów;
 - apeluje do rządu Wenezueli o zaprzestanie prześladowań politycznych i represjonowania opozycji demokratycznej, łamania wolności słowa i prawa do demonstracji, a także wzywa do zniesienia cenzury środków przekazu; przypomina władzom, że głosy opozycji są niezbędne w demokratycznym społeczeństwie;
 - potępia zastrzelenie Kluiverta Roi i sześciu innych studentów oraz składa kondolencje ich rodzinom; apeluje do rządu o uchylenie niedawno opublikowanej uchwały nr 8610, które zezwala siłom bezpieczeństwa na użycie potencjalnie śmiertelnych środków, np. broni palnej czy innej śmiertelnej broni, przy tłumieniu cywilnych protestów, co narusza art. 68 konstytucji Wenezueli;
 - wzywa rząd Wenezueli do przestrzegania własnej konstytucji i międzynarodowych zobowiązań w odniesieniu do niezawisłości sądownictwa, prawa do wolności słowa, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń oraz pluralizmu politycznego, które stanowią podstawę demokracji; wzywa rząd Wenezueli do stworzenia otoczenia, w którym obrońcy praw człowieka i niezależne organizacje pozarządowe będą mogły prowadzić legalną działalność w zakresie promowania praw człowieka i demokracji; podkreśla, że jako niestały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ rząd Wenezueli ma szczególny obowiązek przestrzegania zasad praworządności i prawa międzynarodowego;
 - wzywa rząd Wenezueli do zapewnienia sprawnych i bezstronnych dochodzeń w sprawie oskarżeń, niepozostawiających miejsca na bezkarność, z pełnym poszanowaniem zasady domniemania niewinności i prawa do rzetelnego procesu sądowego; przypomina, że poszanowanie zasady podziału władzy jest podstawą demokracji, a wymiaru sprawiedliwości nie można wykorzystywać jako broni politycznej; apeluje do władz Wenezueli o zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim obywatelom kraju, niezależnie od ich poglądów i przynależności politycznej;

Czwartek, 12 marca 2015 r.

7. wyraża zaniepokojenie, że kolejne protesty mogą doprowadzić do dalszych aktów przemocy, które tylko pogłębiłyby przepaść między stanowiskiem rządu a opozycji i spowodowały jeszcze większą polaryzację w newralgicznej sytuacji politycznej, w jakiej znajduje się Wenezuela; wzywa przedstawicieli wszystkich partii i grup społecznych Wenezueli do zachowania spokoju w działaniach i w słowach; przestrzega przed jakimikolwiek działaniami mogącymi wywołać atmosferę napięć i regres prowadzący do delegitymizacji i delegalizacji opozycji demokratycznej lub do odwołania wyborów;
 8. jest zaniepokojony faktem, że działacze opozycyjni padają ofiarą arbitralnych zatrzymań i ataków w roku wyborczym, co może doprowadzić do zakwestionowania zarówno prawomocności, jak i wyniku procesu wyborczego;
 9. wzywa władze Wenezueli, by wykorzystały okres poprzedzający zbliżające się wybory parlamentarne do zainicjowania procesu politycznego z udziałem wszystkich stron, bazującego na porozumieniu i współodpowiedzialności, w formie autentycznego dialogu narodowego ze znacznym udziałem wszystkich demokratycznych sił politycznych, zgodnie z zasadami demokracji i praworządności oraz przy pełnym poszanowaniu praw człowieka; ponadto wzywa obie strony do debaty na temat najpoważniejszych problemów, przed którymi stoi kraj, z myślą o przeprowadzeniu koniecznych reform w gospodarce i systemie sprawowania rządów; wzywa władze Wenezueli do zagwarantowania wolnych i uczciwych wyborów parlamentarnych z pełnym udziałem wszystkich stron i wszystkich przedmiotów demokratycznych; apeluje do wszystkich podmiotów politycznych o utrzymanie walki politycznej w granicach porządku konstytucyjnego i opieranie się wszelkim naciskom zmierzającym do radykalizacji;
 10. zachęca regionalnych partnerów Wenezueli, np. Unię Narodów Południowoamerykańskich i Organizację Państw Amerykańskich, do utworzenia kanałów dialogu i porozumienia między stronami konfliktu oraz do zagwarantowania bezpieczeństwa publicznego i ochrony oraz przywrócenia spokoju i normalności w Wenezueli;
 11. wzywa UE, państwa członkowskie i społeczność międzynarodową do wydawania oświadczeń i przyjmowania środków będących wyrazem solidarności ze społeczeństwem wenezuelskim w tym trudnym okresie;
 12. wzywa Komisję i Radę, by przeanalizowały i przyjęły wszelkie środki niezbędne do ochrony interesów europejskich i zasady pewności prawa w odniesieniu do europejskich przedsięwzięć w Wenezueli;
 13. zwraca się do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) i delegatury UE w Wenezueli, a także do ambasad państw członkowskich w tym kraju, by dalej uważnie śledziły dochodzenia i procesy sądowe przeciwko przywódcom opozycji; ponawia apel, by Parlament Europejski jak najszybciej wysłał delegację ad hoc mającą ocenić sytuację w Wenezueli i przeprowadzić rozmowy ze wszystkimi stronami zaangażowanymi w konflikt;
 14. ponownie wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji Federikę Mogherini, by domagała się natychmiastowego uwolnienia demonstrantów arbitralnie aresztowanych od początku protestów;
 15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich.
-